

Letvikmyrene.

LITT OM MYRER OG JORDBRUKS- FORHOLD I YTRE NAMDALEN

AV MYRKONSULENT LENDE-NJAA.

I SOMMER var jeg en tur i Ytre Namdalen for blandt andet at undersøke de myrer som er tilbudt Det Norske Myrselskap og Selskapet til Emigrationens Indskrænkning, og tillater mig herved at meddele mit indtryk av disse myrer, samt et og andet om forholdene forresten i Namdalens kystbygder.

1. *Letvikmyren* paa Jøa i Fosnes, tilhører for størsteparten *Olav Spillum*, Letvik. Den er mindst 3000 maal stor. Eieren har tilbudt 500 maal myr.

Overflaten er bevokset med myruld (*Eriophorum alpinum* og litt *E. vaginatum*), hvitmose, multer, noget renlav og grenmose samt langs vandsig og bækkefar og enkelte andre steder noget star. Hovedmassen av myren saa ut til at være opbygget av de planter, som nu vokser paa overflaten, særlig av *Eriophorum alpinum*, dernæst fir, des paa sine steder ikke saa litet hvitmose. I overflaten findes tildels smaa furustubber, og enkelte forkrøplede furuer staar endnu igjen paa myren som rester av svundne tiders skog. De vældige fururøtter, som træffes

paa 0,5—1,0 m. dyp, viser at her en gang har været stor skog. Bundlaget er av en anden beskaffenhet. Her findes adskillig bjerkerester i en mer omdannet torv. Myrens dybde er forskjellig. Paa flere steder er den gjennemskaaret av flere meter dype bækkedaler, som dels kiler sig brat ned i myrplataaet, dels danner længere bakkeskraaninger med ganske grund myr (0,20—0,50 m.). Den største del av myren ligger paa flat eller svakt heldende terræng, og dybden er her omkring 2,0 m. Myren hviler, saavidt jeg kunde se, overalt paa havler, dog var der paa sine steder et tyndt gruslag mellem myren og leret.

Den dypere myr danner en ganske god brændtorv, som hænger godt sammen, men er noget let og forlitet omdannet, naar bundlaget undtages

Som dyrkningsjord er den brukbar, men størsteparten maa betegnes som mindre god. Baade er det kemiske indhold av værdistoffene litet, ifølge analyser utført av Statens Kemiske Kontrolstation i Trondhjem, og da de øvre myrslag for en stor del bestaar av myruldrester, formulder den langsomt. Den grunde myr maa dog betegnes som meget god dyrkningsjord; men den utgjør neppe tredjeparten av det tilbudte areal. Myren ligger ca. 2 km. fra det faste dampskibsanløpssted Faksdal paa Jøas vestside.

2. Myr tilhørende *Sigvart Varø*, ca. 2 km. fra Varø dampskibsstoppested. Han har tilbudt 140 maal myr. Vel halvparten er grund myr omkring 0,5 m. dyp, dannet av *Eriophorum alpinum* og forskjellige stararter, desuten i mindre mængde benbræk, multer og røsl yng. Resten bestaar av ca. 1,0 m. dyp myr, hvorav den øverste halvdel er dannet av hvitmose og myruld. Det nederste lag er mer omdannet og er brukbart til brændtorv. Undergrund: sandblandet ler. Stykket er uregelmæssig av form, idet den grunde myr ligger i noksaa trange og uregelmæssig forgrenede daler. Den dypere myr ligger dels som en smal rand langs et midt i myren opstikkende berg, dels paa en større flate. Imellem den grunde og den dypere myr har eieren tat igjen et større myrstykket til torvskur og en bakkeskraaning bestaaende av udmerket dyrkningsjord. Fra den grunde myr kan vandet ledes væk uten større avløpsgrøfter, mens den dypere maa kanaliseres for at bli ordentlig tørlagt.

Den grunde myr danner en ganske god dyrkningsjord, mens den dypere maa betegnes som mindre god baade som dyrkningsmyr og som torvmyr.

Efter min mening bør ikke nogen av disse myrer kjøpes til kolonisationsforetagendet. Som det fremgaar av ovenstaaende beskrivelse, er ikke myrene saa gode, som man kunde ønske. Men hovedgrunden til at kjøpet fraraades er, at det falder saa rent for dyrt i sammenligning med jordpriserne ved indkjøp av en hel gaard. Kjøpes en hel gaard faaes husene og den dyrkede jord som regel for en rimelig pris, og man kan faa flere hundrede maal myr saa at si paa kjøpet. Bruks-eier *Torkilsen*, som var saa elskværdig at følge med til Varø, var ogsaa

énig i dette. Vi saa paa et par gaarder som var til salgs. Den ene, *Bjørndal* i Nærø, hadde 70 maal dyrket jord og ca. 500 maal myr, hvorav en stor del førsteklases dyrkningsjord. Gaarden ligger lunt og vakkert med de store myrflater like indtil den dyrkede jord. Det er en rigtig fremtidseiendom.

Ordfører *Brandtsæg* og furer *Knotten* paatok sig at underhandle med eieren av *Bjørndal* om salg samt at prøve at faa paa haanden tilstøtende eiendomme.

Nu har Nærø formandskap faat *Bjørndal* paa haanden til nytaar. Desuten haves tilbud om flere hundrede maal myr, som støter indtil nævnte eiendom. Blandt de ledende mænd i Nærø var der stor interesse for dette kolonisationsforetagende og for myr dyrkning. Dette fremgaar ogsaa av, at herredsstyret i Nærø nylig har bevilget kr. 1000,00 til myr dyrkningsfondet paa den betingelse, at selskaperne kjøper eiendom i Nærø.

Jeg blev forbauset over de store muligheter Ytre Namdalen har som jordbruksdistrikt. Efter mit kjendskap maa her være noget av den billigste dyrkningsjord i landet. Adskillig av den er ogsaa meget god. Saaledes findes store strækninger med ganske grund myr, som er let at grøfte, da den ofte har ganske godt fald. *Kalk* kan skaffes billigere end de fleste andre steder, da der findes betydelige lag av *skjalsand* i fjæren og høiere oppe som op til over 0,5 m. mægtige lag like under matjordlaget. Mange steder har man god og billig gjødsel i form av tang, og fiskeavfald kan faaes i store mængder til rimelig pris. *Kommunikationerne* maa betegnes som upaaklagelige, da der de fleste steder er daglig dampskibsforbindelse med Namsos. *Klimatet* er gunstig for foravl, vinteren forholdsvis mild, sommeren lang og nedbøren stor. I Ytre Namdalen kommer vaaren tidligere, og man er mindre utsat for nattefrost om sommeren end mange distrikter i Indherred.

Nu er tiden sikkert meget gunstig for gaardkjøp i Namdalens kystdistrikter. Store vidder av dyrkbar jord og god torvmyr faaes næsten atpaa, naar der kjøpes en hel gaard. For folk med penger vilde det vistnok være en heldig spekulation at kjøpe op gaarder i disse distrikter. For trangen til jord er ikke liten og blir sikkert større. Kommer der mer fart i jordbruket, vil der vistnok ikke gaa saa svært mange aar, før jordpriserne fordobles.

Alt ialt er der adskillig som taler for at begynde kolonisationsarbeidet netop i Ytre Namdalen. Behovet for smaa selveierbruk er i rask vekst, og her er jord nok for en lang fremtid, og den er endnu billig. Jordbruket staar gjennemgaaende lavt, og spesielt ligger kjendskapet til myr dyrkning nede. Et mønsterbruk og nogen vellykkede myr dyrkninger vilde derfor ha stor betydning for distriktet — baade ved direkte belæring, men særlig ved at vække interessen og skape tro paa jordbrukets muligheter.

Nærø kommunestyres store interesse for foretagendet viser, at de lokalkjendte og ledende mænd har tro paa saken.